

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség:

Kossuth-utca 166 szám, Falcione-féle házbán.

Kiadóhivatal:

Öblát Károly könyvnyomdája, Kossuth- (fő-) utca.

Felelős szerkesztő:

Dr. ALFÖLDY ÁRPÁD.

Egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 8 kr.

Néptantóknak: Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Egy negyed évre 1 frt.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

A szükölködők.

A magyar nép a maga nagy tömegében becsületes, naiv és idealista, — legalább addig, amíg az ő zsebéből nincs szó. S ez a naiv és idealista tömeg a természet törvényei szerint sohasem a tekintetes törvényhatósági bizottságnak ad igazat, hanem mindig annak, aki a küzdelemben gyengébbnek mutatkozik: azaz ezidőszereint a szocialistáknak. Ha látni fogja, hogy a tekintetes és nagyságos urak meg akarják akadályozni azt, hogy a nem tekintetes és nem nagyságos szocialisták újságokat irjanak és olvassanak: akkor okvetlenül a szocialisták pártjára áll, s nekik ad igazat. Hiszen sok helyütt csak azért erőszakoskodnak a szocialista vezeték, hogy becsukják vagy eltolonczolják őket, jól tudván, hogy micsoda nagy vonzó erő van a martíromságban. Sehol a világon nem erőszakoskodnak a szocialistákkal szemben, csak éppen nálunk. (Talán azért, mert a világon mindenütt tudják, hogy mi az a szocializmus, csak éppen nálunk nem.) S félő, hogy éppen ezért nálunk fog legelőször kitörni valami szocialis zendülés. A szocializmus olyan, mint egy nagy forrongó kazán, — ahol apró nyílásokat és szeleleket engednek neki: ott a fölösleges gőz egy kis lármával ugyan, de azért mégis elillan, s a kazán épségben marad.

Iszonyu tévedéseknek hosszú sorozata az, amit nálunk a szocialis mozgalommal szemben elkövetnek. Először is a szocializmus ellen igyekeznek védekezni, holott bennünket nem a szocializmus, hanem egyéb szocialis bajok fenyegetnek. A mun-

kásoknak egyéb bajaik vannak, amelyek jórésben a szocializmus keretén kívül esnek. Ők maguk csak azért csatlakoznak a szocialistákhoz mert az ő szemükben ez a szó az elnyomottat, az elégedetlent jelzi. Aztán a nép bajait senkise firtatja, — néha egy-egy miniszteri titkár vagy segédtitkár, aki a magyar parasztot csak a népszínház színpadjáról ismeri, csinál valami javaslatot a mezei munkáskérdésről vagy a szocializmus leküzdéséről. S aztán erre az ürületig nevetséges tervzetre ráköltötenek vagy százezer forintot — anélkül, hogy valami eredménye volna, — s a miniszter ur nyugodt lelkiismerettel konstatálja, hogy ő megtett minden lehetőt a szocializmus terjedése ellen. Csupa nevelés, csupa komédia nálunk a szocializmus elleni küzdelem abban a formában, amint azt nálunk eddig próbálgatták.

Csakis egy részletet idézünk az idei tél történetéből. Kürtszó és dobpergés közt bevonul négy század katona Baranyavármegye háborgó sokacz-községeibe, hogy a veszélyesen megzavart közrendet helyreállítsa, hogy a megtámadott személy- és vagyonbiztonságot megvédelmezze. A szép szó, okos tanács, békés engesztelés nem használt, a csendőrség közbelépése sem, katonaságot kellett kirendelni.

A fegyveres erő kell, hogy békére, rendre s a törvény és annak végrehajtói iránt való tiszteletre intse a fölbujtogatott, megtévesztett és lázangó népet. A szocializmus e tévtanaival eltelt községeket katonaság szállta meg s ott is marad a sertésvész és árvíz által sújtott községek

nyakán, a nyomorra jutott lakosság terhére mindaddig, míg a közrend, a megzavart béke helyre nem áll. A hatóság, mely felelős a közrendért s felelős minden cselekedetért, éppen jókor rendelte ki a fegyveres erőt, mert már szervezkedve volt a föllázított nép a tettleges föllépésre s kiadták a jelszót, hogy a papot, jegyzőt agyon kell verni. Már hat-hétszáz, fejszével, vasvillával, kaszával fölvegyverkezett tömeg áll szembe a csendőrök szuronyaival s csupán a véletlennek tudható be, hogy vérengzés be nem következett. A csendőrség tapintatossága, higgadsága s bölcs mérséklete s az győzött a megvadult nép ürült dühe fölött, hogy az okosabb enged. A csendőrség látva a fanatizált tömeg tulnyomó nyers erejét, a végső pillanatban visszavonult s elállva az utasítás végrehajtásától, nem kényszerítette fölözslásra, nem verte szét a szocialista hadat. Erre természetesen vérszemet kaptak a sokácok s tovább szótték haditerveiket, megállapítva a vagyonfelosztás sorrendjét, a mely egyik főcéljukat képezi.

Nemde furcsán hangzik, szinte hihetetlen, hogy korunkban Magyarországon akadnak községek, ahol a vagyonfölosztásról álmodzik a nép, sőt az államnak megvalósulásában bizva, lázadásban tör ki. És valóságos igy van. A baranyai főispán Darázson, a szocialista a sokácok főhadiszállásán a község házában maga hallgatta ki a község lakóit, akik egyértelműleg kijelentették, hogy ők szocialisták és a vagyon egyenlő felosztását kívánják. Ugyanezt a nyilatkozatot hallotta másutt is és ezek után nem következhetett egyéb

Selyem-végeladás

blousok és ruhákra — a gyárból!

teljes szerinti nagyságban privát fogyasztóknak postabér-vámmentesen és házhoz szállítva.

— Az utolsó idény maradék selymei: —
 mintegy 300 drb Dupla Foulard-selyem méterje 65 kr.
 csak marine-kék és fekete slappal
 " 200 drb fekete damaszt selyem " 1 frt 15 kr.
 " 200 drb fekete Armée Royale és
 Mervilleux Duchesse " 1 frt 25 kr.
 " 700 drb különböző maradék 1-, 2- és 3 színben selyem damaszt, bál- és társasestélyekre való selymekből stb.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.
Zürich.

Svájba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.
Henneberg G. selyemgyáral.

mint ami bekövetkezett. A fegyveres erő bevonult a háborgó községekbe és a vizsgálóbíró a helyszínen megkezdte a vizsgálatot.

Rettenetes és kerülendő eszköz a fegyveres erőszak és az emberek méltányos és jogos kívánalmait lehetetlen fegyveres erővel elnyomni. Az igazi nyomor szavát, az elkeseredett szív mélyéből fakadó följajdulást szuronnyal visszafojtani nem lehet, de ha lehetne is, nem vallana e cselekedet emberi érzésre és a mai kor humánus fölfogásával merőben ellenkeznek. Sz. N.

Megyei közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága kedden, folyó hó 22-én, délelőtt 9 órakor dr. Vojnics István főispán elnökelet alatt rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés fontosabb tárgyai és határozatai a következők:

Bélugyminiszteri leirat az 1569. közgy. 1897. központi és járási írnokok rendszerezésére iránti határozat tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Bélugyminiszteri leirat az 1897-ik évi megtakarítások terhére engedélyezett jutalmak és segélyek tárgyában és ezzel összefüggésben a vármegye alispánjának előterjesztése. — Elfogadtatott.

Bélugyminiszteri leirat a vármegye gazdasági egyesülete részére megszavazott 400 frt tárgyában és ez ügyben a vármegye alispánjának újabb előterjesztése. — Tudomásul vétetett.

Bélugyminiszteri leirat Sibalán Antal volt garai községi pénztárnok panasza tárgyában. — Elutasított.

Honvédelmi miniszteri intézkvény a loávató bizottságok megalapítása tárgyában. — Tudomásul vétetett.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletével a törvényhatósági, községi felekezeti és egyesületi muzeumok és könyvtárak országos felügyeletére, szervezésére és gyarapítására vonatkozó szabályozatot közli. — Elfogadtatott.

Kereskedelemügyi miniszteri rendelete a megye területén részben fellépett, részben még várható inség következtében s rögös keresetre utalt lakosságunk közötti munkák által való foglalkoztatása tárgyában. — A megye 80.000 forintot szavazott meg egyelőre erre a célra.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszteri intézkvény az ó-bese-újvidéki-titeli h. é. vasut kiépítésének állandó hozzájárulás tárgyában hozott közgyűlési határozatnak jóváhagyása iránt. Ezzel kapcsolatosan gróf Leiningen Armin és társainak a jelzett vasut engedélyesének kérvénye újabb 185.500 frt hozzájárulási összegnek megszavazása és a megszavazott hozzájárulásnak két részletben való lefizetése, avagy a hátralékos összeg után kamatfizetés iránt. A megye törzsrészvények fejében 70000 forintot ad.

Főispáni átirat Trischler Gyulának árv. alszámvevőnek történt kinevezéséről. Tudomásul vétetett.

Torontál megyei községi és körjegyzői szaktanfolyam igazgatójának kérélnye anyagi támogatás iránt. — Elutasított.

Zemplén vármegye közönségének átirata az új honvédevelő- és képző-intézeteket ismertető tervezet szerint a kedvezményes tandíj-fizetők sorából kimaradt törvényhatósági alkalmazottak fiainak felvétele tárgyában. — Elfogadtatott.

Heves vármegye közönségének átirata a „Földművelő” és „Népszava” című szocialista tévtanokat hirdető lapok terjesztésének megállítás tárgyában. — Tudomásul vétetett.

Alispáni előterjesztés az 1897. évi községi zárszámadások tárgyalására hivatott községi képviselőtestületi ülésekben számvizsgáló elnökök kirendelése iránt. — Tudomásul vétetett.

Alispán urnak előterjesztése a szabályi főszoigabirói lakáson teljesített munkálatnál felmerült többletmunkáért fizetett 154 frt 99 krnak továbbá a titeli szolgabirói lakáson teljesített többletmunka után fizetett 36 frt 48 krnak a vármegyei építészeti alaplóból leendő utólagos engedélyezése. — Engedményeztetett.

Alispán ur jelentése „Az iskolai rend védelme” tárgyában alkotandó szabályrendelet iránt. — Tudomásul vétetett.

Alispáni előterjesztés a zenta adai felhagyott törvényhatósági ut felhagyásából eléfallott területnek bérbeadásánál elért eredménynek jóváhagyása iránt. — Jóváhagyatott.

Alispáni előterjesztés a Ludovika-akadémiaival kapcsolatos honvéd főreáliskolában alapított alapítványi hely alapító oklevelének elkészítése tárgyában. — Elfogadtatott. Az egyik helyet mindig megyei fia, a másikat pedig megyei hivatalnok fia fogja kapni akinek egyenlő minősítés esetén elsőbbsége lesz.

A kiküldött bizottság jelentése a pénztárak vizsgálatáról. — Tudomásul vétetett.

A kaszinói dalárda mulatsága.

Tegnap éjszaka búcsúzott a város a bohém Karneval hercegtől vidám muzsikaszó mellett. Az egész város ott tolongott a Vadászúrt első emeleti termeiben. 96 pár táncolta az első nyegést. Talán több is táncolta volna ha lett volna több számára hely. A táncoló párok még vidáman rikkantgatták, hogy sose halunk meg, amikor már végigszállott a városban a hamvazó szerda borongos hangulata, az elmúlásra emlékeztetve. Bálnuk ugyan az idén nem volt, hanem azért úgy hiszszük, hogy helyén lenne mindannyiunk homlokán a hamukereszt jelvénye. Az utolsó farsangi táncot szinte tüzesebben rakták az urak és a hölgyek; mintha szemükben a szívük tüze égett volna hatalmas lángokkal. Meglátszott, hogy bábra egész télen nem kellett a mamáknak költönni, mert olyan fossen és bájosan jelentek meg a dalárda mulatságára a hölgyek, mint ahogy a budapesti bálokon szokás. A hangverseny műsora ez volt:

1. „A kaszinóban.” Férfikar. Eneklő a dalárda.

2. „A szórakozott kisasszony. Gabánytól. Előadja Zátonyi Dezsőke kisasszony, a zombori dalárdaunk ujonnan szerzett primadonnája.

3. Madame Pompadur és macskái.

Tréfás dal Peuschel-től.

Személyek:

Madame Pompadur Madam: Mayer Josefina. A házi úr Mály Stipán. Mici, Cici és Jancsi macskák. Zongorán kiséri Griffli.

4. „Sziami hármás ikrek.”

Tréfás hármás Turuschuss K.-től.

Zongora kísérettel előadják:

Menyhért Mayer Szepi. Gáspár Magyar, Szakács, Boldizsár Léva Ferenc, Zongorázó Griffli.

5. „A repülő diák.”

Vig énekkel kicifrázott farsangi bohóság egy felvonásban.

Személyek:

T A R C Z A.

A kaszinói dalárda meghívója, mint életmentő.

(A Zombor és Vidéke eredeti tárcaja.)

(Folyt. és vége.)

— Azok még holdtöltek lettek összefogdosva. Pompadur szerepét, mert női szerep, ki nem állhatom.

— ! ! ! . . .

4. Sziami hármás ikrek. Ni itt van Mayer Szepi. Ugy-e Jozefin is ő?

— Igen: egyszer nő, máskor férfi.

— Egy szóval: sokoldalú ember.

— De jó, hogy nem ő volt a paradicsomban Ádám.

— Ugyan miért?

— Mert az isten több oldalbordát talált volna kivenni, és mily szomorú volna most . . .

— ! ! ! . . .

— Maga bizonyosan ez a „szakács.”

— Oh nem! Ő valódi szakács a ki azonban annyit főz, mint . . . mint . . . Melániakám . . . S meg akartam esőkolni, de majd nyakom ütött. (Mért nem látta ezt a — mostohám! —)

— Én már tanulok főzni.

— Kerem: . . de hát Melániakám! nem ettem még a főztőből.

— Majd eheltek még . . . mondta szemlesítve. . . . Őh mily végtelen mélyet és szomorút sóhajtottam . . . De hát mért is akar az én szivtelen mostohám férjhez azaz nőül adni? . . .

— Ki ez a Léva Ferenc?

— Ő nem zombori; Kalkutából való, ott volt — karmester.

— Akkor szépen tudhat énekelni . . .

— No persze, olyan a hangja, mint a — macska nyávogás.

— Megint a macskáimat csúfolja. Az szép is. Hát magának milyen a hangja? Rosz, még szerepet sem kapott. Hiába járt a próbákra, ha ugyan járt . . . és kezdett a hangja gunyolódni lenni.

— De kérem, tessék tovább olvasni.

Mi is van még?

— Maga lesz Griffli? persze, a mi olyan olesó, hogy mindenhová jut belőle. Ni Griffli. . . Griffli . . . Griffli . . .

— Igen is nem én vagyok az — kisasszony. Bár én is úgy tehétnék mint ő; Ő csak zongorán kíséri a hölgyeket, aztán meg biciklin és akkor hagyja ott, a mikor neki

tetszik. Neki nincs mostoha anyja a ki . . .

— 5. A repülő diák. — Olvasta tovább igen hangosan Melánia. Hát ebben van a maga szerepe? Diák lesz, vagy bakter? . . .

— Igen is nem lesz diák. Az a Stodáfé Jusuf lesz, egy francia országi bunyó, amint a neve is mutatja: Sto dá se! — A bakter a jó barátja. A sűgő magyarnak hirdeti magát, de senki sem hiszi, mivel Pfeifernek hívják. Minden f-re haragszik, és nevé több ezerszer irta már Peier Józse-nek, Teufelnek is hívják azért nevét — Eördög Robertre magyarosítja. Nagyon hiú és hogy a nap fel ne sűsse a bőrét, míg a pusztáról a városba ér, a dalestélyre is — napernyővel fog eljönni.

— Hát a maga szerepe csak nem jó elő?!

Szörnyen elszántam magamat. Esmém támadt, melyhez hozzá kaptam, mint a vízbe fullóhoz a — cápa. Füllentek, és ha erre sem dob ki, akkor — el vagyok veszve, meghalhat nekéd gyöngyélet — legényélet.

— Oh! Melániakám kegyedbe több a kíváncsiság, mint ezer más hölgyben. Ám legyen, elárulom: az én szerepem volt ezt a dara-

Zengő a diák Stodásé Juszuf, András a rendőr Bárczi Jován. János a bakter Mály Stevan. Sűgő Pfeifl Szepi (egy f-el). Zongorán kíséri Griffi.

A bakterre való tekintettel éjjel történik, mert különben nem léphetne fel.

A dalárda kitűnően adta elő dalát. A műsor farsangi számai folytonos derűtségben tartották a közönséget. Zátonyi monológja, Mayer József Mály István, dr. Szakács, Lévy Ferenc, Staudacher József, Bárczi Iván úrak éneke és játéka, Pfeifer József úr, a sűgő esernyőkinyitása, Marschal zongorajátéka méltók a megőrökítésre.

Hirek.

* **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. P a c s e r i K a r o l y szolgálatára a miniszteriamba berendelt bács megyei segédtanfelügyelő Nograd megye tanfelügyelőjévé nevezte ki, egyelőre helyettesi minőségben.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter J ó z s i t s Gyula, zombori adóhivatali yakornokot a szabadkai adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adóosztárré nevezte ki.

* **Színház.** K u n h e g y i Miklós színházulata a zombori előny befejezte után f. hó 24-én kezdő meg előadásait Baján »Kukta kisasszony« nyal. A bérlet mint értesítünk, jó sikerült.

* **Eljegyzés.** D o b a k Fatimét, D o b á k Béla szegedi kir. fő-ügyési helyettes leányát a napokban jegyezte el S o m o n y i Béla szegedi felső-kereskedelmi iskolai tanár.

* **A király előtt.** G y ó r f f y Géza' kir. tanácsos, zombori pénzügyigazgató ma csütörtökön jelenik meg Ő Felsője előtt audiencián, hogy kir. tanácsossá történt legmagasabb kinevezését megköszönje.

* **Tűz.** Szombaton éjszaka tűz volt Zomborban. A Csendes utcában Z i m m e r m a n n Emma lakásának padlása gyulladt ki s a tető teljesen le is égett. A mentést és oltási munkálatokban a tűzoltókon kívül tévékeny részt vettek többen az összevándort közönség sorából is. I g y F e r n b a c h Balint és B i r v a l s z k y György úrak rendkívül-ülbizugsággal segítettek a kenény munkában.

* **Hirek az érseki egyházmegyéből.** H o r v á t h Győző, érseki titkar pápai tiszteletbeli titkos kaplanná neveztetett

ki — M a i s o n Jeromos Szenttamásra küldetett kaplannak.

* **Tűz.** Nagy tűz volt tegnap délután három óra tájban az Apatini-utcában. A 13-ik számú Gromilovits-féle ház égett le. Jelenleg Thész korcsmáros lakott benne. A tűz oka ismeretlen.

* **Az abbamaradt ártézi kút.** A millennium emlékre furtni rendelt és a hónap végéig átellenében megkezdett Northon-féle kút nem sikerült. Az előre meghatározott mélységben vizre nem bukkantak és így a mérnök hivatal véleménye szerinti, abba kell hagyni a további fúrást. Az eddigi kiadások karba veszték.

* **Álarozos bál a Pokolban.** Varga Kázmér igen sikerült álarozos-bált rendezett kedden este a Pokolban. Az első emeleti nagyerterem tömve volt a közönséggel. A legnagyobbat felütést három nemzeti színbe öltözött bohóc meg egy török haramia keltette, két kóciás holgygyel.

* **Az I. önszegélyzövethetkez közgyűlése.** A zombori I-ös önszegélyzövethetkez és hó 20-án reggel 9 órakor a részvényesek szép számának jelenlétében tartotta meg ez év rendes közgyűlését. Közgyűlési elnökül D-kker Pál lett megválasztva. Az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság jelentése minden megelégyés nélkül tudomásul vétetett. A kilépett és leköszönt igazgatósági tagok helyébe megválasztottak: dr. Czvetkovits Peter, Dekker Pál, Engel Adolf, Matziz Gusztav, Fernbach Karoly, Kohut Henrik, Preszly János, Odry János Trischler Gyula, Poppovits Miklós Szlavy Ferenc és Pekán vits Andras. A felszolt XII. ciklusnak kifizetése elrenditetett és annak törzsbetetei kifizetésével a nyerevénytel együtt, mely egyes részvény utar 10 ft 80 krt tesz ki az igazgatóság megbízottat. A XIII. ciklus részvényei visszafizetése már e hó 23-án megkezdődik.

* **Esküvő.** Dr. Frank Mihaly, főispáni titkar hetőn esküdött orok hűséget Klemm Vima kisasszonynak, öv. Klemm Nandorné leányanak Nasznagyok voltak: a menyasszony részéről Henneberg Sandor, ügyvéd; a vőlegény részéről pedig Vojnits Istvan, vármegyei főjegyző

* **1848. mártius 15-ének jubileuma.** Megírtuk, hogy március 15-ének 50 éves jubileumát az idén Zomborban úgy fogják megünnepeelni, hogy buszkék leh tünk reá, Most még hozzatehetjük, hogy Trischler Karoly ur alkalmi darabot írt erre az alkalomra, amely 15-én este lesz először előad-

va, és hogy a banquette a polgári kaszinóban lesz megtartva.

* **A közepkereskedelmi iskola felügyelő bizottsága.** A közep kereskedelmi iskola felügyelő bizottsága folyó hó 23-án, tegnap délután 5 órakor tartotta alakuló ülést. Elhőkké Kozma László országgyűlési képviselő, jegyzővé Trencsény Károly kereskedelmi iskolai tanár választott meg. Március hóra, iskolatagoztatásra dr. Grűnner Samu és dr. Altoldy Árpád küldettek ki. A bizottság egyuttal elhatározta, hogy a kereskedelmi iskolának állami kezelésbe való átvételét sürgetni fogja.

* **Gyógyszereszek orvosi vizsgálat alatt.** A személy-jogu gyógyszer-tarak átruhazása ügyében rendeletet bocsájtotott ki a felügyelminiszter. Kimond a hogy a mikor valaki egy személy jogú gyógyszer-tárat át akar másra ruházni, az utóbbi köteles magát a hátsági orvos által megvizsgáltatni hogy vajjon nincs-e olyan betegségei a miből a gyógyszeresek kiszolgáltatásánál közepeségűgyi veszedlem keletkezhetheték.

* **Küldöttség a királynál.** Megírtuk volt annak idején hogy az újvidéki városi közgyűlés egy küldöttséget menesztett Ő Felsőjéhez, hogy kiralyi kegyet nyerjen ki arra nézve, hogy az igazságügyi palota a sétatér mellett kijelölt helyen építhetessék fel. A küldöttség és pedig Flatt Viktor főispán vezetésé alatt Rohonyi Gyula képviselő, Pety Popovits Istvan polgarmester Kopper György apátplébános, Bruck Ferencz, dr. Kohn Károly, Szlavy János, Kovacsics József, Brunner Ede, Miatvitz György és ar. Nemes Sándor csütörtökön délelőtti 11 órakor került a király kihallgatasa alá. Ő Felsője kegyesen fogadta a küldöttséget, melynek minden egyes tagját külön bemutatta Magának. Tisztelettel azokivül a küldöttség még B a n f f y miniszterelnöknél és E r d e l y i igazságügyminiszternél is, sőt egy fust alatt az inségekolsontól hatramaradt 59000 ft elengedése tárgyában L u k a c s pénzügyminiszternél is járt. A miniszterek mindegyike persze sok mindent ígért. Majd meglátjuk.

* **Csillag Teréz Baján.** A baja kereskedő ifjak Egyesületének f. hó 26-án Csillag Teréz, Löwinger Gizella és Heidelberg Márton úr közreműködésével megtartandó művészestélyi programja a következő: 1. Nyitány: »Windsori virg nők«-ből, Nicolaitól. Előadja: Löwinger Gizella zongora művésznő. 2. »Bal után« maganjelenet Szécsy Ferencztől. Előadja: Csillag Teréz a »Nemzeti Színház« művésznőe. 3. »Dal a classicus Gorgiasz«-ról, Ábrányi Emiltől. Előadja: Heidelberg Márton ur. 4. »Magyar arand«, Surger J-nőtől. Előadja: Löwinger Gizella zongora művésznő.

* **Hernyó irtás.** Ajánljuk gazdaközönségünknek, hogy a hernyok irtását a legnagyobb gondnal s mielőbb a maguk érdekében eszközöljék.

* **Jóváhagyás.** A belügyminiszter a kőiluhli II-ik temetkezési egylett alapszabályait jóváhagyta

* **Agyonégett gyermek.** Szörnyű halállal halt meg a Baja melletti Szent Istvanon, mint levelezőnk jelenti, P u c k Antal birtokos három éves kis fia. Szülei a bajai városban voltak, a gyermek meg otthon. Mire hazérték, a szerencsétlen fucsukat a kalyha előtt a szobában koromma égve találtak. A tűzzel való játszas okozta a halálát.

* **Felhívás adakozásra a zentai inségesek számára.** Zenta város tanácsa felkéri a város tehetősebb polgárait, hogy a naponkint tömegesen jelenkedjék, segylyre szorult szegények javára kenyeret és más egyéb élelmiszert adakozzanak, miután a városi közpénztár szorult helyzetet nem engedí meg, hogy valamennyi jelentkező inségesnek munkát adjon és eltartsa. A szives adakozások a városházánál vétetnek át. A városi tanács egész bizalommal teszi közzé ezen kérelmet s reméli, hogy pár hétig, m

bot — megírni. — Füllenttem fölingerűlten.

— Pompás; aztán mi a meséje?
— A meséje az, hogy Cservenkában mily ázsiai állapotok vannak, mennyi a lo-pás, mennyi a kalyú a vén leány és mennyivel dicsőbb Cservenkánál — SZELEN-CSE.

— Mennyasszonyom arca szörnyen elpirult, és csipős melankólikus hangon kérdé:

— Hát a rendőrnök mi dolga van? Ugy-e ő fog minket az esküvőre kísérni?!!! No, de ne féljen uram, erre nem lesz szükség. Én kijelölöm az ön számára a szerepet: A repülő diákban — ön lesz a repülő vőlegény

— Ébren vagyok-e? Oh Melániánkám csakugyan? ön képes volna a legényeletnek visszaadni?? Lábához borultam

—
Visszaadott az életnek.

Délben a mostohám tanácsot adott:

»Te gyerek, annak a lánynak végy valami ajándékot, ékszert vagy

Nagyot csengettek a kapun. A póstás exprezs csomagocskát hozott. A mostohám

amint fölbontja, kigurul az én karikagyűrűm párja. Majd szörnyet haltam — meglepésemben (?)

Mi ez gyerek? —
— Aaz?? — Aligha nem — gyűrű

—
— Édes mostoha mamám, lássa

Sikerült végre még egy évi halasztást kapnom, ezért, meg azért, meg azért . . . mert most már — késő asszony után nézni. Majd a jövő farsangban

Addig pedig szívom a szabadság levegőjét tele tődővel, mely nem teljes — mészús-illattal, s visszatérok kebeledre oh — daltanya! régóta vagyok úgy is — hüllen hozzád.

Kedden ott leszek és a gyűrűket is el kell vinnem, mert ott én — vőlegény-jelöltként szerepelek.

És ha látok vidám, szőke, hosszas arcú kékszemű sugárnövésű alacsony, jó láncos leányt, a ki még nem akar férjhez menni: Annak ajándékozom az egyik gyűrűt, mert a mostoha mamám úgy — parancsolta.

Dornán,

a rendes munkáid megkezdődik a közönség tehetősebb osztálya a szülőkódókat nemeslelkűen segélyezem fogja.

*** Kápolna a topolyai kálvária dombon.** B o o r i t s Károly topolyai prépost plébános ur szép meglepetésben részesíti híveit. A kálvária dombon saját költségén kaplatat épített, melyre nézve a szerződést Fazekas szabadkai építészszel már meg is kötötte. A kápolna — mint értesülünk, igen csinos lesz: diszére fog válni a községnek. — A prépost ur e nemes elhatározása nem szorul külön dicséretre.

*** Magyar név.** S c h ö n Robert műegyetemi hallgató és S c h ö n Antal bajai nagykereskedőnek fiait vezetéknevüket «Szász»-ra magyarosította.

*** 100 éves asszony.** Topolya legöregebb asszonya halt el a héten öv. Ö d r y Ferencné sz. B a g i Maria személyében. Öv. Ö d r y n é a szabadságharcot — melynek 50. évfordulóját készül megünni a nemzet — már mind öregedő asszony élte át s maga sem sejtette, hogy a nemzetes eseményt 50 évvel éli túl.

*** Eljegyzés.** B e r é n y i József ó-becsei kir. tkvi. atalakit eljegyezte H e g e d ú s Lajos kedves Izabella leányat.

*** Halászlati társulat.** A miniszterium utasította a B.-Petrovoszello-és Aracs-tól egész Titelig terjedő rész községeit, hogy a tiszai halászlát kihasználására társulata alakuljanak. Ezen halászlati társulat megalakítására az érdekeltek községek a tegnapi napra lettek összehíva Nagy-Becskerekre. Ó-Becse részéről az értekezletre G o n c z y János v. bíró és M i h á l y Sándor jegyző mentek el.

*** Selyemgombolyító Ó-Becsen.** A selyem tenyészés fölügyelősége erőlröves szélesebb alapokat rak le s megvívni iparkodik azt a biztos alapot, a melyen felépülhessen a tetőzet: a selyem nyers anyagának itthon való feldolgozása. E végből a felügyelőség a nagyobb bevált helyeken gombolyító orsokat állít fel. Ó-Becse gubó beváltójának ez idén egyenlőre két új gombolyító gép lesz felállítva, a melyekkel az ugynevezett kettős gubók selyem szála lesznek gombolyítva. Később az orsok száma szaporítva lesz s alandó gombolyító telep állítatik fel.

*** Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** A külföldi vasutak legnagyobb része a gyorsvonatokkal is járat harmadik osztályú kocsiakat. Hasonló irányu kérelemmel fordult legutóbb a Magyar Kereskedelmi Utazók Egyesülete a Magyar Államvasutak igazgatóságához is. A kérelem kifejté, hogy a harmadik osztályú forgatoni rendszerítése nagy segítségére volna a kereskedelmi forgalomnak s a vasút bevételeit is gyarapítana. Hivatkozik végül a kérelem arra, hogy az osztályú vasutak, sőt legutóbb a Déli Vasút magyarországi igazgatósága is járja egy egy harmadik osztályú kocsi a menetrendszeru gyorsvonatokkal.

*** A ragadós állati betegségek állása** Bacs-Bodrog varmegyében febr. 16-án. Veszétség: B. Monostor 1 udv., Bacs-Vaskút 1 udv., Bajsa 2 u., Gara 1 u., Kruselyva 1 udvar. Kuczura 1 u., Priglevecza-Szt.-Iván 1 u., összesen 7 község 8 udvar. Himlő: Bajmok 1 udvar. Rühkór: Bacs-Petrovoszello 1 udvar. Sertésvész: Ada, Bacs-Szt.-Tamás, Bacs-Topolya, Bulkesz, Ó-Becse, Ó-Ker. Ó-Morovicza, Ó-Szivacz, Rem, Szeghegy, Stanisics, Uj Soové, összesen 12 község.

† **Halálozás.** B e r g e r Karolyné sz. G r ü n f e l d Zsella mazonosi kereskedő nejje G r ü n f e l d Ignác helybeli kereskedő leánya, f. hó 18-án esti 9 órakor, boldog házasságának 26-ik évében elhunyt.

*** Elmúlt sztrájk.** A koppanyi dunaszabályozási munkálatoknál a múlt héten 800 munkás indította meg a vállalkozók ellen a bérharcot. Minthogy a vállalkozók a munkások kívánásait (a terfelemelés illetőleg) teljesítették, a munkások ismét dolgozni kezdtek. Hogy a sztrájk alkalmával a szocialista igazgatóknak nem sikerült a zavart előidézni, csupán a város igazgatóságának munkásainak köszönhető, kik mindig bekötöleg lépétek közébe, ha a vidékiek között nézeteltérés volt. Így történhetett az is hogy a 800 sztrájkoló munkás soha sem adott dolgot a 22 főnyi csendőri kirendeltségnek.

*** Szocializmus.** Szántova községében szintén felütötte fejét a szocializmus. Most van az adófizetés ideje, s a község lakói valaki felajánlta, hogy ne fizessenek adót, mert ugysem fog kelleni adót fizetni, majd csinálnak a szocialisták a királylyal új törvényt. Eddig az urak parancsoltak, most majd a közép parancsol. S a lakosok lépre men, vonakodik az adót fizetni, hanem lázong, a kocsimokban tanyázik, ahol egymást igazgatja.

*** Álarozos bál.** A bajai önk. tűzoltó zenekar f. hó 21-én álarozos bált rendeztek.

*** Leovits közjegyző öngyilkossági kísérlete.** Nagy fölönést keltett vasarnap az a hírünk, hogy L e o v i t s S imon szabadkai kir. közjegyző öngyilkossági kísérletet követett el. A tett indokait különfélekepp találgattak, bár a delogban ma sincs tisztaság. Állítólag valami följelentés tettek volna L e o v i t s ellen. A följelentés azonban teljesen alaptalan. Ez, tehát aligha lehet az a rugó, amely a 78 éves féfnak kezébe adta a fegyvert. Irodáját különben a letétekkel együtt a szomorú eset megtörténte után a szabadkai törvényszék vizsgálta át s az iratokat átadta a másik közjegyzőnek. L e o v i t s az öngyilkoságot kisebb kaliberű forgópisztolyal követte el s mint Szabadkáról írják, aligha van arra a kílátás, hogy sebeiből kigyógyuljon. Három lövést tett magára. Egy nem talált, egy a homlokcsonton megütődött s a bór alatt elsiklott, a harmadik a koponyacsontot zúrtá össze s az agyba hatolt. Ezt a golyót kivették a fejből, a közjegyző állapota azonban ennek daczára életveszélyes. L e o v i t s ügyéről most azt a tudósítást kapjuk, hogy nem hivatalos ügyeiből kifolyó valamely baj hanem buskomorság adta a közjegyző kezébe a fegyvert. Tavaly történt, hogy a fia, L e o v i t s Arzén huszárönkéntes párbaiban elesett, illetve oly súlyos sérüléseket kapott, hogy röviddel a párba megtörténés után sebeibe belehalt. A sok szép reményre jogosító Arzén fia egyetlen gyermeke volt L e o v i t s Simonnak s tragikus halála elkeserítette és buskomorságra vitte a szerencsétlen apát. Családja iránt Szabadkán nagy részvét nyilvánul meg.

*** Az újvidéki selyemgombolyító gyár,** a melyet a földmívelésügyi miniszter intézkedésére Bérenger Camille előkelő francia selyemgyárosnak adtak bérbe, a minap megkezdte működését. A gyárban 120 orsó mellett mintegy 400 munkásnő és munkás talál keresetet. A magyar nyers selyem kítinő s a világgiacon is elismert minőségére való tekintettel mas francia, svájci és olasz selyemgyárosok is jelentkeztek, a kik Magyarországon hasonló vállalatokba becsatkozni óhajtanak.

*** A topolyai munkások a miniszterelnökhöz.** Miként egy vidéki lapban olvassuk a topolyai munkások a következő levelet írták a miniszterelnökhöz: Hódoló tisztelettel járulunk az összes munkásnép nevében a nagyméltóságos miniszterelnök urhoz, miszerint mi, bacs-topolyai munkásnépnek kérjük nagy alázatossággal és mély tisztelettel. 1. A sertés piacot felnyitni kérjük, mert már több két hónapnál lecsukva tartják. Ez már élető szükséggé vált előtünk, mert nem hullanak már a sertések, nem hallani nálunk sehol, mert csak múlt év november 16-án kezdődött az új pusztán az méltóságos gróf I c s y János új pusztán hullani. De már ott is megállt, nem hullik. 2. Kérjük azt, hogy amely

gazdának van egy száz holdon felül földje negyed részét adja ki feleből kukoriczának kamat nélkül és így minden szegénynek lesz kenyere, nem marad kenyér nélkül mint most. 3. Kérjük a so kílóját 10 krajczára leszállítani. 4. Az dohányt is a 5 krajczarost 3-ra, az 3 krajczarost 2-re leszállítani. 5. Egyszer es mindenkora szünjön meg az ingyen munka. 6. Engedjék meg a palinka főzést, mert az sertések egészségesebbek volnának, ha az czerfőjét innak, nem hullanának. Legkivalóbb tisztelettel maradjunk. Kelt Bacs-Topolyán, az összes munkásnép, érdekes, hogy a nép egyszerű fiaí mind könnyű módon gondolják a nagy szocialis bajt orvosolni.

*** Szerencsétlenség.** Folyó hó 17-én L e l b a c h Konrad duobok szalasan egy gép kereké vizagzatlanság következtében egy ó moroviczai illetőségű V i g nevű béresnek a jobb karját elkapta s a könyökénél elszakította.

† **Gyász.** Az ó-becsei egyesült reformált egyházak mély gyászba van. Ifju papját K o r o s s y Gyulaí ragadta ki hívei soraiból a kérlehetlen halál. K o r o s s y Gyula alig két év óta lélekese az ó-becsei egyesült ref. egyháznak, ki már mint beteg ember került e kiesny szánu hitközséghez, remélve itt eme nyugalmas helyen gyógyyást, hanyatló erejének újbol leendő visszatérte. De fájdalom, ifju erejét letörte, tevékenységét teljesen megakasztotta az őt sorvasztó betegség. Tudóbbaja és gerincz bantalmal sokkal mélyebben dúttak az ifju ember lúlonban is gyenge szervezetét sem hogy azok romboló erejüket legyőzhette volna. Még a legodaadóbb szeretettel áthatott nővéri apolás sem adhatta vissza az elvesztett drága egészséget, csak nyújtotta, kötözgette az élet szakadozó fonalat. Midőn a szerető testvéri szem látta, hogy a hideg halál ellen nem segít semmi elvitte őt magához a tavol Karlovczára, hol f. hó 15-én örökre lezarult az a beszédes ajk, mely az ó-becsei híveknek kenetteljesen hirdette megtört életműnyéit között is az Isten igazait. Temetése f. hó 17-én ment végre Karlovczán, hol az egyesült ref. hitközség küldöttéi által tett díszes koszorut korán elhalt lélekese koporsójára.

*** Az erdélyrézi mészegylet** főkegyelele alakult meg a napokban Ó-Becsen. Ezen együletnek célja az okserű mészegkedés módozatainak ismertetése, fejlesztése és terjesztése, hogy ezáltal egy hasznos gazdasági ág minél szélesebb körű lendületet nyerjen. Évi tagsági díj 2 frt, minek fejében minden tag az együleti szakközlönyt ingyen kapja. Új tagok felvételre jelentkezhetnek B a c h m a n Béla helyi elnökkel, vagy F r e n n e r Istvan helyi pénztárnokkal. Haia Istennek, lesz valahára egy olyan együletünk is, amely ezt a szörnyű keserű életet megédesíteni iparkodik!

*** Kiharangozták.** Z a p l e t a l Károly újvidéki vendégios 13 éves leánya, ki hosszabb idő óta tudóvszben fekszik e hó 9-én meghalt, miről a szülők azonnal értesítettek az ag. ev. plébaniat azzal, hogy kiharangozzák. A kiharangozás annak módja és rendje szerint megtörtént, azonban körül belül 1 óra mulva újabb hír érkezett, mely közlé hogy a halottnak hitt és már kiharangozott leány ismét felébredt. Arról hogy a kis leány életben maradt-e hallgat a krónika.

Álarozos bál és hangverseny.

Dicséretes eszme volt Kunhegyi igazgatótól, hogy a meddő farsangot egy kítűnően sikerült estélylyel gazdagította. Előkelő és díszes közönség gyönyörködött az érdekes hangversenyben, melyet a társulat legkivalóbb tagjainak előadása töltött be. A zenekar nyitánya után, mely pompásan sikerült, R e v i c z k y Etel lépett az emelvényre s néhány kedves népdalt énekelt. A művésznő remek hang-

ja kitünően érvényesült a jó acustikájú teremben s a viharos taps addig szólt, míg meg nem fordotta egy énekszámmal. N. B o d r o g i Lina, társulatunk kedvelt tagja követte „B o l d o g t a l a n a s z s z o n y” ezimű magánjelenettel. A kedvelt művésznő elemében volt és rokonszenves előadásával nagy sikert ért el. F e r e n c z i Frigyes volt a következő szám. Viharos, falrengető taps fogadta kedvencünket. Esztendőök óta felvidultunk játékaín, búnikat öröme hangolta ez a derék ember s a tetszés és rokonszeny nyilvánulás ezáltal is kifejezője volt a szeretetnek mely őt közönségünkhöz fűzi. Coupléját többször ismételnie kellett s a hogy élvezte, percekig zúgott a tapsvihar. A hangverseny teremben nyitabb a kedély, barátságosabb a hangulat mint a színház komoly falai közt, így hát érhető a r k o n s z e n y s p o n t á n megnyilatkozása a kedvelt társulat tagjai iránt. Z e n é t k a p t u n k e z u t á n. K u n h e g y i n é Bolla a bájós directorné Parasztbodyesület „Intermezzo”-ját adta elő zongorán. H e g e d ű n T o m e s á n y i Aladár és A l f ö l d i László urak kísérték. A bájós asszonyka művészi praecisítással játszta le a szép classicus zenezsámot s a közönség kíváncsiságára még egy igen szép magyar népdalt zongorázott. A kisérő urak hegedű játéka szintén zajos tapsban részesült. H e v e s i Janka éneke következett ezután, rég hallottuk ily szépen énekelni. Ritkán élveztünk városunkban ily praecis éneket s alig hallottunk énekesnőt, ki hangját úgy tudja érvényre juttatni, mint H e v e s i Janka. A nagy tetszés ismétlésre indította s kétszer hallottuk a bájós „L g e n m a m a” dalt, mely egyike a legszebb zene-szerzeményeknek. D a r ó c z y Ilka lépett az emelvényre ezután ezután és elszavalta a „P ó k a i n é” ezimű költeményt. Imposans drámai erejével, szép organumával elragadta a közönséget, mely percekig tapsolta. Ujra „P a r a s z t b e c s ű l e t” következett, melynek bevezető számát N ó g r á d i János, a társulat tenoristája énekelte. A szívhöz szóló szép piece nagy tetszés nagy tetszést aratott. Nógrádi hangjánál volt és igen szépen énekelte. Neki is meg kellett toldani énekét egy kedves románczsal, melyet szintén igen hatásosan énekelte. Ujra Ferenczi következett „A comicus” monologgal. Volt falrengető kaczagás és újra orkanszerű tetszészaj. Ezzel a hangverseny bezárult, hogy, helyet adjon a mulatság második részének, az álarczos bálnak. Tíz óra táján jöttek az álarczosok. A társulat tagjaiból számosan s volt sok idegen is. A találgatások sora járt ajkáról-ajkra. Ki ez? Az! Dehogy! De igen! — (b. stb. Egy-egy szellemes álarczos egész tábor gyűjtött maga köré. Kétfélekör többen eltávoloztak, nagyobb része azonban a teremben vette le álarczát s voltak meglepetések. Egy bájós silphydnek hárman is udvaroltak. Virággal is megtisztelték s kisült, hogy a társulat egyik ügyes kardalosa. Éjfél után is vidám élet uralgott a teremben. A táncz reggelig tartott.

Igazán okos dolog volt a kellemes est rendezése. De az öröm mellett mit ennek kijelentésénél érezünk, bizonyos szorongás is fog el bennünket. Élveztük a művészi sikerű hangversenyt. Hallottuk társulatunk tudását és képességét ezuttal is, eddig is. Valljon mit hoz a jövő? Kik fogják pótolni azokat, — kik most eltávoznak. Erre gondoltunk a hangverseny alatt, mert az igazgató úgy látszik búcsúnak rendezte ezt a szép mulatságot.

A.

Különfélék.

(Sulyos csapást képez a gazdára nézve, ha a vetőmag beszerzésénél családik, ezért csak időközönként Haldek budapesti nagykereskedőt valamennyi gaz-

dasági szaklapban közzétett ama nyilatkozatáért, hogy az általa árúsított heremagnak származására vonatkozó szavaiosságot nemcsak a magra, hanem az ebből termő növényre is kiterjeszti. Reméljük a gazdák érdekében, hogy a többi magkereskedő is követni fogja ezen csakis dícséretre méltó példát.

(Levél a nagy aljándékról. Tisztított kösség lyó egészségűt és hassaló lyókat kívánok, továbbá azt olvastuk a zulyóságba, hogy műgöset néttánk lösz az törökkel, mondok alább eggyel kopasz, mert ől még az Hunyady fajtája! oszt hogy mán hazaféle gondokodunk, mondok a sógnornak mitsoda alyándékok szeretne a zannukom, hát asszondi valami kötött, mert nints annál kedvesebb a zasszonyféléi előtt, hát a hogy nézüm a zulyóság háttujját, hogy mit dobolnak máma, ott van hogy asszondi pecezejálsta sérvkötő, oszt oda van pingálva egy fellábu embőr.

— Sógor mondok ez a fellábu embőr éppen kötőket hirdett.

— No asszondi olvassa el kend, hogy miféliket.

— Mondok tsak az nagy bötűjűt tudom elolvadni, nagyon pirinkó bötűvel beszél, de a legöregebb írás asszondi, hogy Keleti.

— No asszondi úgy látszik, hogy lyó keleti van az portekájának.

Hát elballagunk délután az bötba, oszt mondok mutasson valami lyóféle kötőt.

— Asszondi a nimöt, hogy egy ódalra köll-e vagy mind a kettőre?

— Hát mondok tsak a zelejire a legszöbbit.

Mutat osztán valami mótsingforma mestörsigöt börbül, de nem vót annak semmi kötő formája.

— Tisztított ur, mondok nem kötő e.

— De asszondi kötő, ez a legujabb, ilyet nem is kap kend sehoh az világon, tsak a zén bötomba.

Itt egyet fordul az gondolatom, hogy mondok a zöreg bárónénak régön akar a falu valami alyándékok adni, mivelhogy kiházásití a szögény lányokat, hát mondok ez a kötő ugy se parasztnak való, hát mögvöszüm neki az kösség kötségin.

Hát mög is vöttem, 6-t forint vót, no ilyen fene derága, oszt elvisszük a sógorral mondok ha pestön van, hát asszondi az nagybotu ajtonálló hogy itt van.

Fölkotzogatunk a sógorral, mint kösségi defetáció oszt fogad a báróné kögyesen.

Möghizott méltóságod mondok, möte nem láttam, van tán egy másza is ugy szömmel bötűsile.

— Hát asszondi mi lyáratba vannak.

— Mondok tisztított méltóságos asszony az falu e-ránt való kösféle gondokodását mög gondolta az kösség lyó szűvel, az hajadonok kiházásitását, valamint a zuly hidat a Kökényösön, hát ekkis alyándékok ködült az kösség, kösse föl oszt vissejje lyó egészséggel.

De lám mijjen furtsa a zuri fajta nemhogy szépő, megköszönte vóna, hanem még asszondi:

— Mönnyenek, mönnyenek mer mingyan elájulok.

Hát így lyár a zembör, ha urnak lyót töszön.

Melyhöz hassaló lyókat kívánok.

Göre Gá or bírő úr.

Közgazdaság.

Heincz Albert műszaki tanácsos úr megyei vízi utainkról.

A magyar hajózási egyesület kebelében indítvány tétett, hogy mivel a mesterséges vízi utak építése úgy általános

közgazdasági, mint különösen hajózási szempontból felette kívánatos és különösen a földművelés ipar és kereskedelem érdekében érinti, annak fogva tűzze ki az egyesület céljául annak tanulmányozását, hogy mely beföldi mesterséges vízi utak építése emelne leginkább a földművelés kereskedelmi és ipar érdekében a hazai hajózási forgalmat. Matlekovicz Sándor a magyar hajózási egyesület elnöke a bácsmegeyi gazdasági egyesületet is felkérte vélemény-adásra. A mi megyénk gazdasági egyesülete talajjavítási és vízlecsapolási szakosztályának elnöke Heincz Albert műszaki tanácsos úr az alant szóról-szóra közölt szakvéleményt terjesztette be megyénk vízi utairól Matlekovicz Sándornak, mint a magyar hajózási társulat elnökének leendő elküldése céljából.

A kérdés tudtommal már több ízben lett egyesek, egyletek, hatóságok sőt a kormány által is megvitatva és tanulmányozva, a végeredményben pedig mindenkör azon egyöntetű és egyhangú határozatot hozva: hogy hazánk természetes vízi útjainak javítása és szabályozása, új és mesterséges vízi utak létesítésével, hajózási forgalmunk emelkedni fog — földművelésünk, kereskedelmünk és iparunk fejlődése és megizmosodása pedig feltétlenül biztosan következtethető.

Ezen nemzet és közgazdasági elvek igazságáról már az egész világ meggyőződést szerzett és azokat hazai viszonyainkra alkalmazva a kedvező eredmény bekövetkezéséről senki sem kételkedhetik.

Egyesületünkhöz intézett felhívás tehát igen helyesen oda irányul: Mutassuk ki a várható közgazdasági előnyöket és jelölje meg minden érdekelt fél saját működési területén azon végrehajtandó munkákat, melyeknek létesítése által ezen közös cél elérhető lenne.

A földművelés, kereskedelem és ipar téren jóval előre haladottabb külföldön ezen javítást célzó mozgalom már eredményt is ért. — francia, orosz és német országban az utóbbi időkben a természetes és mesterséges új vízi utak létesítésére több száz milliókora rugó befektetések történtek.

Anglia, Svéd, és Olaszország már évszázadokkal ezelőtt használta ki a vízi úti szállítást nyújtotta előnyöket és Amerika már régen megvita a vas és vízi utak közötti harcot.

Nekünk már költséges harezot vivünk nem kellene, hanem okulva és tanulva a külföld tapasztalatain erőnköz mérten most már csakugyan hozzá kellene látunk természetes vízi utaink javítása és mesterséges ily utak készítéséhez illetve létesítéséhez.

Az általunk meg vívandó harez legfeljebb abban állhatna, hogy végre is a korszellemmel haladva, belássuk, hogy ott, a hol a víznyokok új vízi utak létesítésére alkalmasak, ilyenek: — ne pedig a vicinális vasutak kiépítésében ismerjük fel az előnyt.

A magyar hajózási egyesület indítványa is ezen irány mozgalom megindítását célozza.

Hason irányú mozgalmat sőt más lát-szólagos eredményt ért el lelkes hazánk és megyénk fia Tűr István olasz altábornagy a midőn évekket ez előtt indítványt tett; adóztaték meg a meglévő vízi utak előnyeit élvező közönség az u. n. vízi úti szállítási adóval, mely adó alap új és mesterséges vízi utak kiépítésére fordítas-sék. Az új vízi úti szállítási adó be is hozatott, be is folyik az állam pénztárba — azonban nem fordítatik azon célra a melyre rendeltetve velt.

El nem vitatható ugyan, hogy újabb időben törvény hozásunk a Tisza és Duna szabályozásaira igen tekintélyes összegeket szavazta meg, ez irányba a beruházások folyamatra jöttek — azonban ezek még távolról sem elegendők az általunk is már felismert ezen szükségletünk

létesítéséhez. Új források kell tehát keresnünk ezen beruházások létesítéséhez, — mely célnak eléréséhez vezető első lépés, hogy teljesen áthatva és meggyőződve legyünk ezen irányú beruházásoknak hazánk közgazdasági és mezőgazdasági fejlődésére nézve hasznos és immár elkerülhetetlenül szükséges létesítésről.

A megjelölt kívánatos cél elérésére azonban a hajózási utak létesítése nem képezi az egyedüli tényezőt noha azok közötti kétségkívül a legfontosabbak egyike a kívánatos cél. — Róma, melyhez sok út vezet de haladnunk kell, mert különben nem érjük el Rómát.

Messzire vezetne e felvetett kérdésekre adandó vélemények keretén túl esne mindazon tényezőkkel foglalkozni, melyek hatásosan közre működnek a kívánt célt elérni, azért itt ez alkalommal csupán utatok azon tényezőkre, melyek hazánk és különösen Bácska földművelése, kereskedelme és iparára előnyös befolyással lennének.

Bács vármegye büszke lehet arra, hogy az egész Osztrák-Magyar monarchiában úgy szólván egyedüli és utánzásra méltó mintát szolgáltat, mint lehet a kínálózó viszonyokat czélszerűen kihasználva és mesterséges vízi utat létesítve mezőgazdaságát, kereskedelmét és iparát emelni.

Ne maradjunk azonban ezen utánzásra méltó példa sikerei által elért eredményel be elégedve haladásunkban állva; hanem haladjunk még tovább is, mutassunk ismét utánzásra méltó példát.

A haladásban utánzásra méltó példakép csak jelölöm azon utat — mely a földművelésre nézve az öntözés kiterjesztése, a kereskedelemre nézve a nagy szabásúlag létesítendő és vármegyei viszonyainknak teljesen megfelelő elevátor berendezésben vélem elérhető és feltalálható. Az iparra nézve a kender kikészítés, malom és téglagyártás fejlesztése látszik helyi viszonyainknál fogva czélszerű és indokoltnak

Bács vármegye a Ferenc csatorna és ágazatainak kiépítése által éjszakra délre és nyugatra keletre úgyszólván szimmetrikusan keresztül van szelve és így büszkén válaszolhatunk a felvetett első kérdésre, hogy mi vagyunk a monarchiában az egyedüliek kik mesterséges vízi utakkal kellőleg el vagyunk látva, és vármegyénk területén újabb hajózó csatornák létesítése legalább ez időben nem szükséges.

Bács vármegyét övedző Duna folyam szakasza hajózási szempontból szintén megfelelő és tiszai szakasznak minket övedző azon részei pedig melyek hajózási szempontból javítást igényelnek munka folyamatban vannak.

A hajózási igények szempontjából kivételesen megáldott vármegyénk nézve mindazon által kívánatosnak látszik:

ad. a.) 1.) Béga csatornának Temesvár-lelek — török becséi zsílipos és tartányos kiépítése, mely mellett Nagy — Beeskere kvizi úti jelentősége és érdeke teljesen érintetlenül hagyatnék.

2.) A Vukovár — Samaczi csatorna kiépítése,

3.) A Szávának Samacztól — Sziszekig való rendezésre, nem különben.

4.) A Kulpának Sziszek — Károlyvárosig terjedő szabályozása.

5.) Nem különben fontos és Budapest fő és szék városunkat elsőrendű belhajózási kikötő városi alakítanát a Csongrád — Budapesti hajózó csatorna — mig vízi úti összeköttetésünket.

6.) Éjszak felé a Duna — Odera csatorna lenne hivatva fejleszteni.

Ad. b.) A Béga csatornának a Ferenc csatornával való összeköttetése Temes, Krassó és részben Szörény vármegyék nyers terményeit szállítaná vármegyénkre át és biztosan reményelhető hogy ezen nyers termények (kő, fa, szén, gabona stb.) egy része már itt találná iparunk reményelt fejlődése mellett feldolgozását.

A Vukovár — Samaczi csatorna nem csak hogy Fiume mint egyedüli tengeri kikötőnk felé irányítaná vármegyénk gabona terményeit, hanem vidéke értékes fa, kő, agyag és szén termékeit fogyasztós és feldolgozás végett felénk is hozná.

A Száva és Kupa szabályozása kapcsolatba hozva a Károlyvárostól — Fiumeig terjedő vasutnak a tengeri kikötő felé meginduló gystermény szállítmányok mérve szerinti bővítésével lehetővé tenné magyar búzáinkat és liszt terményeinket versenyre képesen a világ piacra hozni.

Csak az idén is meggyőződött a fogyasztó külföld, hogy a magyar acél búzáink párja nincs és ha már a tengeren túli nagy buza termékek az árakat le is szorítják búzáinkkal minősége mellett mindenkor előnyösen versenyehetünk. — Azért tengeren túli versenyünknek ezen ut kiépítésére fordítandó tökéletet szükséges és czéltudatosan jól helyeznünk el.

A Tiszát — Budapestel összekötő csatorna előnyeiről terjedelmes lenne e helyen értekezni — elég ha kiemeltek, hogy ezen csatorna Budapestet egy virágzó kikötő várossá varázsolná át, és az átzelet vidéken a mezőgazdaság és nemzet gazdasági fejlődésünk hatalmas tényezőjét képezné.

A Duna felsőbb szakaszának immár nagy áldozatok árán sikerülten keresztül vitt szabályozás az Oderával való összeköttetést felette kívánatosná teszi és nem kell attól félni, hogy az éjszak-nyugoti ipar úzó országokkal való könnyű vízi úti összeköttetés fejlődő iparunk kárát fogná maga után vonni, mert az ipar cikkeket a vasút van hivatva szállítani és ily összeköttetésekkel már most is bőven el vagyunk látva, ellenben módunkban állna az olcsó vízi úton nyers terményeinket értékesíteni és az általunk feldolgozandó idegen nyers terményeket iparunk fejlődése érdekében olcsóbban beszerezni. Pedig a Duna — Odera csatorna hydrográfiai helyzeténél fogva inkább ez utóbbi érdekeinket segítő elő.

(A. C.) Honi iparunk úgy szólván még csak alig gyermek korát éli és fejlődni, megőrsödni csak akkor fog, ha fejlődésének tényezőit meg teremjük és elősegítjük. Főtényezője pedig az nyers és tömegárú olcsó vízi tatarbéra.

Ebből kifejlődhet minden iparág, mi pedig valamennyinek fejlesztését tekintsük élet feladatunknak, teremtsük tehát meg első sorban a főtényezőt és ez: a már meglevő vízi utainknak fejlesztése és ujaknak létesítése. Kis-Sztafár.

Heintz Albert.

Érdeklőm, művészet.

— *Negyedik kötetű rendű határvidék gyűjteménye* című füzetet adott ki Dr. Szabó Mihály Alsó-Fehérmegye s. tanfelügyelője, mely minden a gyermek neveléssel foglalkozó tanító, nevelő órá számára hasznos utasításokat tartalmaz. E művet a kalmilag bővebben ismeretl. fogtuk.

Feloldó szerkesztő: **Dr. Alföldy Árpád**
köz- és váló-ügyvéd.

Kiadó-igazgató: **Oblát Károly.**

HIRDETÉSEK.



Fontos

mindenkinek!
!! Végeladás bámulatos olcsó árak mellett 12 értékes tárgy csak 2 ft 65 kr.!!

1 díszes zsebor (horony-remont) veszt fedéllel 3 évi jóállással
1 elegáns óralánc szép akasztóval párizsi minta

1 elegáns uri nyakú dublé-goldin brilláns-utánzatát
1 pár tübbelző " " jóállással "
1 pár kézelőgomb " " " (5 dbből áll)
1 garnitúra mellgomb " " " (5 dbből áll)

Ezen 12 darab tárgyat küldöm, addig míg a készlet tart, utánvé vagy az összeg előleges beküldése mellett csak 2 ft 65 kreit.

(Csak maga a nikel horony-remont-zseborra és csak 5 ftba kerül.) Nem tesz t. készségesen 8 napon belül visszaveszem

Holzer E.

nagybani óra- és ékszer raktára
Krakau Stradom 18.

Üzletátadás.

A 18 év óta Szóntán (Gombos mellett) fennálló, jóhírnevű

Stein Henrik-féle

vegyes-kereskedés házzal, szikvizgyárral stb előnyös feltételek mellett azonnal eladó.

KRIEGNER-féle

Akácia arcz-crème 1 frtért, szappan 50 kr.

TOKAJI CHINA-VASBOR

vérszegénység, sápkór, étvágytalanság gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére ki-

valóan hatásos készítmény.

Kütnő sajátágaiért belügyminiszteri engedéllyel láttatott el.

Egy üveg 3 frt, kis üveg 1 frt 60 kr.

REPARATOR

Csúsz és köszvény ellen meglepően ható külszer, melylyel a Szt.-Rokus-kórházban 136 esetben tétetvén kísérlet, ezek közül 129 esetben teljes gyógyulás, 7 esetben javulás éreteit el. Nagy üveg 1 frt, kis üveg 50 kr.

Ezen készítmények kaphatók országszerte a gyógyszerárakban.

Főraktár Budapestben:

Kriegner György gyógyszerháza a „Magyar koronához“

Budapest, Calvintér.

Suchard-chocoládé és kakao.
Egördült tevédek kikerülése végett, a nagyérdemű közönség arra figyelmeztetik, hogy

Suchard Ph.
az úgynevezett

töredék chokoládét
sem nem gyártja, sem a forgalomba nem hozza. **A Suchard Ph.-féle chokoládék csakis tisztán és — mint ismeretes — csak Staniol-csomagolásban a gyári jelvényvel és aláírással ellátva, szállítatik.**

A „Santal Egger“

kiváló gyógyerejű készítmény. Felelőssé teszi a Copaiwat és Culebat. Felülmálja pontos és biztos hatásban, és, hólyag és vesébántalmakkal a külföldi gyártmányok legjobbjait. A Hamamelis Infúzióval egyetemben használva a legmakassabb folyás megszünteti 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg infúzió és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. Forakár: Gyógyszerár a „Nandor”-hoz Budapest, VI., Váci-úton 17.

Kapható Zomborban Schwarz Emil gyógyszerész úrnál. (B.)

Fontos gazdaknak és geptulajdonosoknak.

Az 1888. év óta fennálló gépjármű műhely és ércöntőde
torvényszékileg bejegyzett üzég **Molitor A.** Zombor Apatini-utca 6, saját haz.

Állítja elismert jó gyártmányait, valamint mindennemű gépészeti munkák és javítások eszközeit, pontos kivitelben, új yant mindenféle technikai gépész-zikkeket a legolcsóbb árak mellett.

- Kukorica morzsoló
- Szecksa vágó gép
- Répa-vágó gép
- Varrógépek
- Erc és réz öntvények
- Varrógép-részek
- mindennemű varrógépeknek.
- Gépolajok és consistent-zsir.
- Szivattyúk és feeskendők.
- Vízmutató lyvegek,
- Peronospora-feeskendők
- Vas- és rézpórtreszek mindennemű gépeknek.
- Cseplőgépek, dobsnek acélból magas bordákkal.
- Forraló esővek gőzkazánokhoz
- Csővek kovásolt vasból gőz- és vízvezetéknek.

- Kenő- és olaj szelencék.
- Különféle érc-összetételek.
- Csavarok és kulcsok,
- Manométerek
- Áttételek (transmission) és géprészek
- Géphajtó-szíjak I-ső rendű szinbőrből.
- Mézga áruk, mézga-szelencék,
- mézga-zsinórok, buvólyuk-zsinór,
- dugattyúk, peronospora-lapok és spirál esővek.
- Tizedes mérlegek.
- Vörös réz és cinezett fejszögek és karikák.
- Mindennemű szerszámok.
- Süresapok és szelelő csapszögek.

Kazánkő eltávolító szer.

Ügynekoktól, melyek az én nevemben üzleteket akarnak kötni, tessék óvakodni, mivel üznekokot nem tartok, és kerem a t. c. közönséget, szükseg esetén egyenesen hozzám fordulni.

THIERRY'S BALZAM

Egyedül valódi angol balzsamot
(Tinctura balsamica)
nagyban és kicsinyben csakis **THIERRY A.** gyógyszerész **Pregrada, Rohits** mellett hatóságilag engedélyezett és törvényesen bejegyzett **balzsam-gyára** szállít.

Valódi csak ezzel a kereskedelmi törvényeszkék bejegyzette **zöld védjeggyel**

Balzsamom teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van.

A legrégibb, leghatásosabb, legolcsóbb és legjobb népies házi-szer mell- és tüdőfájdalmak, köhögés, köpet, gyomor-görös, étvágyhiány, rossz íz, rosszazagú lehelet, felbőgés, gyomorégés, felfúvadás stb. ellen nagy hatású, mint kül- sőleg alkalmazható fogfájás, szájrothadás, fagydgaganatok, égési sebek stb. stb. ellen.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendelünk ezen a címen: **An die Heilmfabrik des Apothekers A. Thierry in Pregrada bei Rohits.**

Ár Magyarország és Ausztria bármely postaállomásra ládával együtt portómentesen küldve: 4 korona 12 kis vagy 6 duplatveggel 13 korona 60 60 13 korona

Bosznia és Hercegovinába 30 krral drágább.

Hamisítottak és utánzókat, valamint hamisított gyártmányok árústitót a védjegytörvény szigorúan üldözi.

Schutzengel-Apotheke **Egyedül valódi Százlevelű rózsakenőés**
(Balsamsalbe ex rosa centifolia).
A jelenben a legerősebben ható kenőés.
Nagy antiszeptikus értéke van. Kétúően megátolja a gyuladant. Bármely régi külső bajnál és sebnél határozott eredménnyel van, legálább is javulást és fájdalomk enyhülését idézi elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek a szájlekküldést csakis előleges fizetés vagy utánvételek eszközök. 2 tégely ára bérmentesen küldve és már botudra a szállítólevél és csomagolásával 3 korona 40 fillér.

Ovakodjanak hatás nélkül való hamisítatok vásárlásától és jól tessék lepyolni, hogy minden tégelyben beövegte legyen a fent leírt védjegy és a cég címe: **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada.** Minden tégely használati utasításba van csomagolva. Százlevelű rózsakenőésben hamisított és utánzóit a védjegytörvény értelmében törvényesen és szigorúan üldözi, valamint a hamisítványok terjesztőit is.

A hol nincsen raktár, ott közvetlenül rendelünk ezen a címen: **An die Schutzengel-Apotheke und Balsamfabrik des A. Thierry in Pregrada bei Rohits.**

A szájlekküldés csakis előleges fizetés vagy utánvételek eszközökkel.

Százezrei a családotknak iszzák előszeretettel naponta a



Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé.

Mentes a babbkénének egészségre ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illatát és kedvelt ízét magában foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé étvágygerjesztő, könnyen emészthető, évek során át felnőttek és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legkiűnőbb pótléka a babbkénének, valamint ajánlásra legméltóbb vegyűléke is annak. Tekintettel az egészségre és takarékosagra, a valódi Kathreiner-nek többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia.

Övás az értéktelen utánzatoktól.

Hoff János-féle Maláta-készítmények

gyengék és betegeknek.

Hoff János

Maláta-egészségi itala.

Általános erőtlenségénél, az alsó részek rendellen működésénél, mell- és gyomor bajoknál úgy szintén gyengélkedőknél legjobb, jólízű erősítőszere.

10 év óta és még tovább veszek Önnél a maláta egészségi sereket és a többi maláta készítményeket. Azok az egyedül szerek, melyek nőmnek ismét egészségéhez segítettek.

Kérek egy új küldeményt.
Böger, Wien, Hofmühlgasse.

Hoff János

töményezett maláta kivonata: Tüdőbajnál, gégehurtnál, valamint régi köhögésnél, kiválóan gyermekeknél a lélegzési szervezet betegségeinél ajánlható: igen kellemes a vétele.

Maláta-készítményei igazán jó és erős szerek. Kérem tehát nekem ismét 5 nagy üveg töményezett maláta-kivonatot, 1 font maláta-cokoládét és $\frac{1}{2}$ zacskó mell-maláta-cukorkákat küldeni.

Fischer G., ezredes Nagyváradon.

Hoff János

maláta-egészségi-esokoládéja. Gyengeségnél, vérszegénység, idegesség, álmatlanság, étvágytalanságnál igen hasznos. Nagyon jóízű és táplálékos; gyenge gyermekeknél kiváló sikerrel használtatik.

Az Ön maláta-cokoládéja a legjobb azok közé, melyeket ismerem. Ezeket krónikus gyomorbajomnál illetve emésztési zavaroknál, sárgaság és általában gyengeségnél, jó sikerrel használtam.

Dr. Nicolet, orvos Triebelben.

Hoff János

maláta kivonat melleczukorkája.

Köhögés, rekedtség, elnyálkálkodásnál kiválóan tüdőhurtnál felülmulhatlan. A valódi maláta-kivonat-melleczukorkák minden emésztési zavarok nélkül tetszős szerinti mennyiségben használhatók.

Csodálatos volt a gyors eltávolítása makacs köhögésemmek az Ön maláta-kivonat-melleczukorkák által.

Zedlitz-Neukirch Waldenburg. Az Ön czukorkái nem köhögési és asztmatikus bajánál kitűnőnek bizonyultak.

Kapható gyógyszerárakban, jobb gyógy-füsterkereskedésekben, csemege és fűszerkereskedésekben; úgy mint közvetlen

Török József gyógyszerárában, Budapesten, királyuteza 12. sz.

145. szám
1898. évi sz. **Arverési hirdetményi kivonat.**

A zombori kir. tszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Neugebauer Adam ó-szivaczi lakosnak önkéntes arverési iránti kérvénye ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s O-Szivaczon fekvő az ó-szivaczi 1594. sz. tjkben a Neugebauer Adam tulajdonaul bejegyzett A. I. 305 hr. s 300 ösz. házra és beltelekre az arverést 1800 ftban ezenel megállapított kikialtasi árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi április hó 6-ik** napján délelőtt 10 órakor O-Szivacz községhezatal megtartando nyilvános arverésen a megállapított kikialtasi áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-at készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpénznek a bíróságnál elegendes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zombor, 1898. évi január hó 20. napján.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Köszéneladás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a salgó-tarjáni köszénbánya részvénytársulat akna szenének nagyban való elárusítását az egész megyére kiterjedőleg magamra vállaltam.

Az érdeklődőknek az ár és minőség tekintetében szóval vagy írásban tett kérdéseire felvilágosítással készséggel szolgál

Ertl János
Hodságh.

SZIVATTYÚKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czelok-ra kéz-, járgány és erőhajtásra,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bízmentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utczai öntözőkocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár

Részvény-Társaság (ezelőtt **WALSER FERENCZ**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCZIÚT 45.

Arjejezeket és költségvetések ingyen és bérmentve.

Mauthner-féle magvak.

Vetés ideje: Augustus és September.
Ültetés távolsága: 15-20 cm.
Talaj minőség: trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Ansaatzeit: Augustus und September.
Pflanzweite: 15-20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt tetező Mauthner Ödön cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jóállast egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, úgy a mint a mellékelt rajz is mutatja.